

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Cena Jana Löwenbacha udělena poprvé

Česká národní skupina mezinárodní učené společnosti pro zkoumání otázek autorského práva ALAI se v minulém roce rozhodla zavést nové ocenění pro osobnosti, které se významnou měrou zasloužily o rozvoj nauky či praxe autorského práva, a to zejména s přihlédnutím k jejich vztahu k tuzemsku. Cena nese na základě dohody s potomky jméno významného československého advokáta, hudebního kritika, literáta a všestranného člověka *dr. Jana Löwenbacha* (1880–1972), který je mj. autorem dosud vlivného komentáře k československému autorskému zákonu (1926) a který byl též zakladatelem československé skupiny ALAI v roce 1926 (úředně rozpuštěné okupační správou v roce 1939). O udělení ceny rozhoduje vědecká rada ALAI (*dr. Tomáš Dobřichovský, doc. Pavel Koukal, dr. Rudolf Leška, doc. Matěj Myška, prof. Ivo Telec*). První volba padla zcela přirozeně a prakticky bez diskuse na doyena nauky autorského práva *prof. Adolfa Dietze*. Jako dlouholetý vedoucí tzv. východního referátu na tehdejší Ústav Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové, autorské a soutěžní právo v Mnichově (nyní Ústav Maxe Plancka pro inovace a soutěž) věnoval velkou část své vědecké kariéry studiu socialistických a postsocialistických autorskoprávních systémů, mj. československého a českého práva. *Prof. Dietz* sloužil též mnoho let jako viceprezident ALAI a předseda německé národní skupiny ALAI. S Prahou jej pojilo i osobní přátelství s *prof. Karlem Knapem*, s nímž se seznámil během *Knapova* stipendia v Mnichově, což se později projevilo v jeho častých cestách k nám. *Prof. Dietz* je držitelem dlouhé řady vědeckých i občanských ocenění, přesto přijal vděčně a více než vřele ocenění své práce, která pomohla i české reformě autorského práva v 90. letech. V jeho ruce nachází čestné místo skleněná plastika hlavy vytvořená pro ALAI předním českým výtvarníkem *Jakubem Berdychem*. Ta mu byla předána delegací ALAI v jeho rodném Mnichově na malé slavnosti v kruhu nejbližší rodiny a za přítomnosti předsedkyně německé národní skupiny *doc. dr. Silke Lewinské* dne 14. března 2025. *Prof. Dietz* delegaci uvítal poděkováním v dokonalé češtině, byť, jak připustil, s bavorským přízvukem! I na zaslouženém odpočinku nadále sleduje vývoj v oblasti autorského práva, a to pochopitelně i v zemích, které mu byly profesním osudem – zaujal nás u pana profesora rozečtený výtisk deníku v čínštině.

Rudolf Leška* – Václav Hodonický**

* JUDr. et Mgr. Rudolf Leška, Ph.D., LL.M., odborný asistent, katedra práva Fakulty právních a správních studií Vysoké školy finanční a správní. E-mail: leska@mail.vsfs.cz. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4650-949X>.

** Mgr. et BcA. Václav Hodonický, doktorand, Centrum práva duševního vlastnictví Právnické fakulty Univerzity Karlovy. E-mail: vaclav.hodonicky@prf.cuni.cz. ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3539-4956>.

Laudatio pronesené u příležitosti předání ceny Jana Löwenbacha prof. Adolfu Dietzovi

Dámy a pánové,

vážený pane profesore Dietzi,

je mi velkou ctí a potěšením, že tu dnes s vámi mohu být, abychom pronesli poctu člověku, jehož životní dílo tak významně ovlivnilo vývoj nauky autorského práva, prof. dr. Adolfu Dietzovi, dr. h. c.

Profesor Dietz je nejenom brilantním vědeckým pracovníkem, ale především stavitelem mostů. Mostů mezi východem a západem, mezi Německém a střední Evropou. Velkou část své vědecké kariéry věnoval studiu socialistických autorskoprávních systémů, a to v době, kdy takové zaměření bylo zcela na okraji zájmu. Umožnilo mu to však, aby se stal po společenských změnách ve východním bloku dobrým rádcem na cestě k reformě československého a českého autorskoprávního systému. A doopravdy, když dnes nahlédneme do jakékoli české právníkové databáze, najdeme dlouhou řadu statí prof. Dietze, které byly přeloženy do slovenštiny či češtiny a které navázaly na jeho starší publikace přeložené prof. Knapem ještě v době socialismu.

Dílo profesora Dietze se nese zcela v duchu této ceny nesoucí jméno významného československého právníka, renesanční osobnosti, znalce německého i československého autorského práva, dr. Jana Löwenbacha, jehož dílo je dodnes čteno a citováno.

Vážený pane profesore Dietzi,

jsem přesvědčen, že jste stejně jako Jan Löwenbach otiskl do svého oboru hluboké stopy, které zde zůstanou. Jménem české i slovenské autorskoprávní obce, jménem zde přítomných i jménem těch, kteří zde dnes s námi nemohli být, Vám srdečně blahopřeji k udělení ceny Jana Löwenbacha.

Rudolf Leška